Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2024 r.

12.11.2025 r.

⇩ 1,7%

Spadek liczby przekroczeń granicy polsko-białoruskiej w porównaniu z 2023 r.

Według danych Straży Granicznej, w 2024 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2880,5 tys. i była o 1,7% niższa niż przed rokiem. Wśród przekraczających tę granicę 94,8% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci), a 5,2% – Polacy (rezydenci). W odniesieniu do 2023 r. liczba odprawionych cudzoziemców spadła o 1,8%, a Polaków wzrosła o 0,6%.

Ruch graniczny

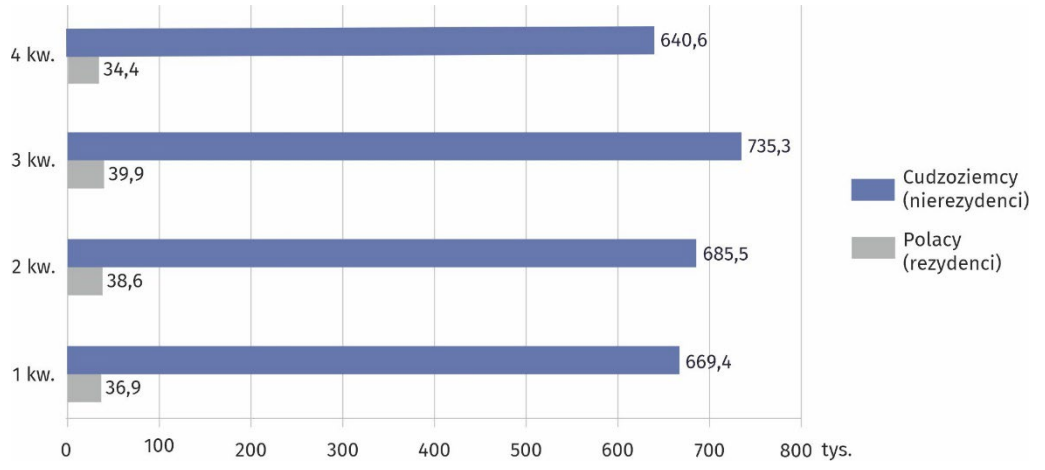
Według danych Straży Granicznej, w 2024 r. liczba przekroczeń granicy polsko-białoruskiej wyniosła 2880,5 tys., tj. o 1,7% mniej niż w roku poprzednim. Spadek liczby odpraw w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano w 1 i 4 kwartale – odpowiednio o 8,7% i 6,4%. Zdecydowanie większy ruch niż rok wcześniej zaobserwowano w 2 kwartale analizowanego roku (o 8,2%).

Zdecydowaną większość przekraczających granicę polsko-białoruską stanowili cudzoziemcy

W 2024 r. wśród przekraczających granicę polsko-białoruską dominowali cudzoziemcy, którzy stanowili aż 94,8% ich ogólnej liczby (przed rokiem – 94,9%). Odprawiani oni byli 2730,7 tys. razy, czyli o 1,8% mniej niż w 2023 r. W ujęciu rocznym spadek liczby obcokrajowców przekraczających granicę stwierdzono w 1 i 4 kwartale i wyniósł on odpowiednio 8,4% oraz 6,5%. Największy wzrost liczby odpraw cudzoziemców w stosunku do analogicznego okresu 2023 r. odnotowano w 2 kwartale (o 8,0%).

W 2024 r. na granicy polsko-białoruskiej odprawiono łącznie 149,7 tys. Polaków, tj. o 0,6% więcej niż w poprzednim roku. Wzrost liczby przekroczeń w stosunku do analogicznego okresu 2023 r. odnotowano w 2 i 3 kwartale – odpowiednio o 13,1% i 9,7%. Najwyższy spadek liczby odpraw Polaków na omawianej granicy zaobserwowano w 1 kwartale (o 13,8%).

Wykres 1. Osobowy ruch graniczny na granicy polsko-białoruskiej na terenie Polski według kwartałów w 2024 r.

W 2024 r. najwięcej przekroczeń granicy polsko-białoruskiej zarówno przez cudzoziemców, jak i Polaków odnotowano w 3 kwartale (26,9% ogółu odpraw cudzoziemców w ciągu roku i 26,7% ogółu odpraw Polaków). Najmniej odpraw obcokrajowców i Polaków stwierdzono w 4 kwartale (odpowiednio 23,5% i 23,0%).

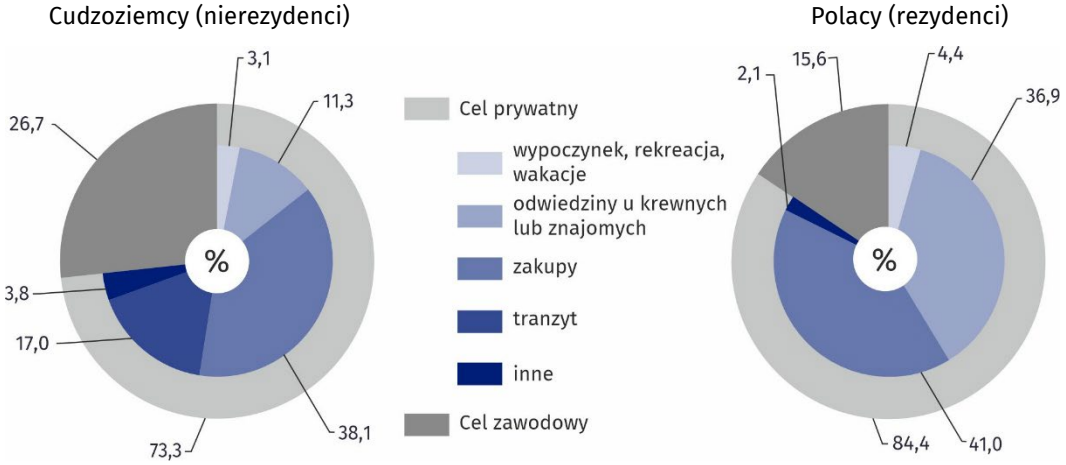
Cel wizyty, odległość miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy oraz częstotliwość przekraczania granicy

Głównym celem wyjazdów za granicę zarówno w przypadku cudzoziemców, jak i Polaków było dokonanie zakupów

W 2024 r. najwięcej cudzoziemców przyjeżdżających do Polski (38,1%) jako główny cel wizyty deklarowało zakupy. W sprawach zawodowych przyjeżdżało 26,7% obcokrajowców. Tranzytem przez Polskę podróżowało 17,0% obcokrajowców. Odsetek cudzoziemców, którzy przekraczali granicę polsko-białoruską w związku z odwiedzinami u krewnych lub znajomych wyniósł 11,3%. Niewiele osób (3,1%) przekraczających tę granicę wskazywało wypoczynek, rekreację, wakacje jako cel wizyty w naszym kraju.

Inaczej przedstawiała się struktura mieszkańców Polski wyjeżdżających za granicę według celu pobytu za granicą. Dominującym celem Polaków, podobnie jak cudzoziemców, przekraczających granicę było dokonanie zakupów. Taki cel podróży zadeklarowało 41,0% spośród nich. Znaczący udział miały też wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych (36,9% przekraczających granicę). Polacy rzadziej niż cudzoziemcy wyjeżdżali w celach zawodowych (15,6%), a nieco częściej w związku z wypoczynkiem, rekreacją, wakacjami (4,4%).

Wykres 2. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według celu pobytu za granicą w 2024 r.

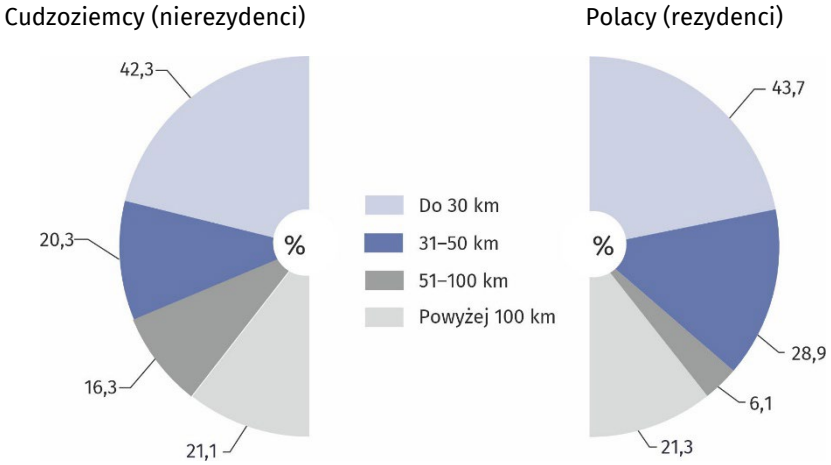

Większość podróżujących cudzoziemców i Polaków mieszkała w odległości do 50 km od granicy

Większość podróżujących cudzoziemców (62,6%) zamieszkiwała w odległości do 50 km od granicy, przy czym 42,3% – w pasie 0–30 km. W odległości 51–100 km od granicy mieszkało 16,3% cudzoziemców, natomiast powyżej 100 km – 21,1%. W porównaniu z 2023 r. zaobserwowano spadek udziału podróżujących cudzoziemców zamieszkujących w pasie 51–100 km od granicy (o 0,5 p. proc.) oraz w odległości do 30 km (o 0,1 p. proc). Wzrost zanotowano zaś w przypadku cudzoziemców, którzy mieszkali w pasie 31–50 km od granicy (o 0,5 p. proc.) oraz w odległości powyżej 100 km od granicy (o 0,1 p. proc.).

Struktura Polaków przekraczających granicę polsko-białoruską według odległości miejsca zamieszkania od granicy kształtowała się następująco: 72,6% ich ogólnej liczby mieszkało do 50 km od granicy, z tego 43,7% – do 30 km, 6,1% zamieszkiwało w pasie 51–100 km od granicy, a 21,3% – powyżej 100 km. W porównaniu z 2023 r. wzrost odsetka odnotowano w przypadku Polaków mieszkających powyżej 100 km od granicy oraz w pasie 31–50 km od granicy (odpowiednio o 6,3 p. proc. i 1,7 p. proc.). Spadek dotyczył osób mieszkających w odległości do 30 km od granicy (o 7,9 p. proc.). Nie zmienił się odsetek podróżujących Polaków mieszkających w pasie 51–100 km od granicy.

Wykres 3. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca zamieszkania od granicy w 2024 r.

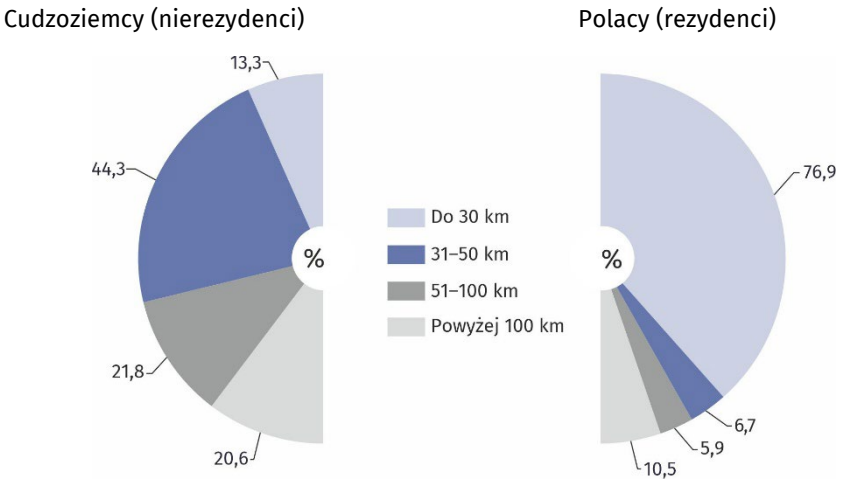

W 2024 r. większość cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską (57,6% ogółu) dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy, przy czym tylko 13,3% w pasie 0–30 km. Znaczna część obcokrajowców nabywała towary i usługi w pasie 51–100 km od granicy (21,8%) oraz powyżej 100 km od granicy (20,6%).

Większość cudzoziemców i Polaków dokonywało zakupów w odległości do 50 km od granicy

W przypadku Polaków struktura ta kształtowała się odmiennie. W odległości do 50 km od granicy zakupów dokonywało aż 83,6% spośród nich, przy czym 76,9% w pasie do 30 km. Tylko 5,9% Polaków deklarowało zakupy w odległości 51–100 km od przejścia granicznego, a 10,5% – powyżej 100 km.

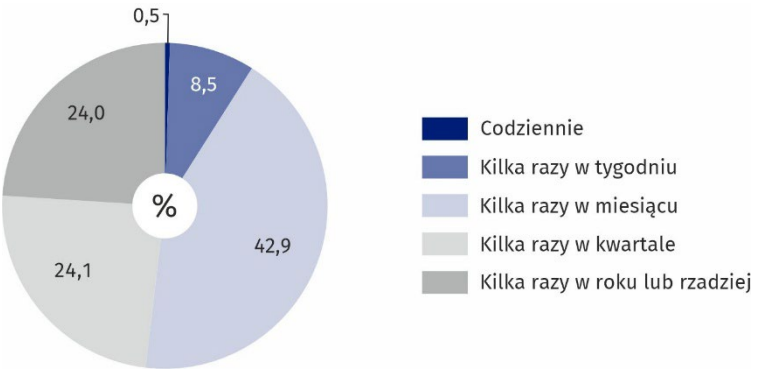
Wykres 4. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) i Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według odległości miejsca dokonywania zakupów od granicy w 2024 r.

W 2024 r. najwięcej cudzoziemców (42,9%) deklarowało, że przekracza granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu (o 0,6 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Znacznie mniejszy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę kilka razy w kwartale, kilka razy w roku lub rzadziej oraz kilka razy w tygodniu – odpowiednio: 24,1%, 24,0% i 8,5% ogółu cudzoziemców. Codziennie odwiedzało nasz kraj tylko 0,5% nierezydentów przekraczających tę granicę.

Wśród cudzoziemców największy odsetek stanowiły osoby, które przekraczały granicę polsko-białoruską kilka razy w miesiącu

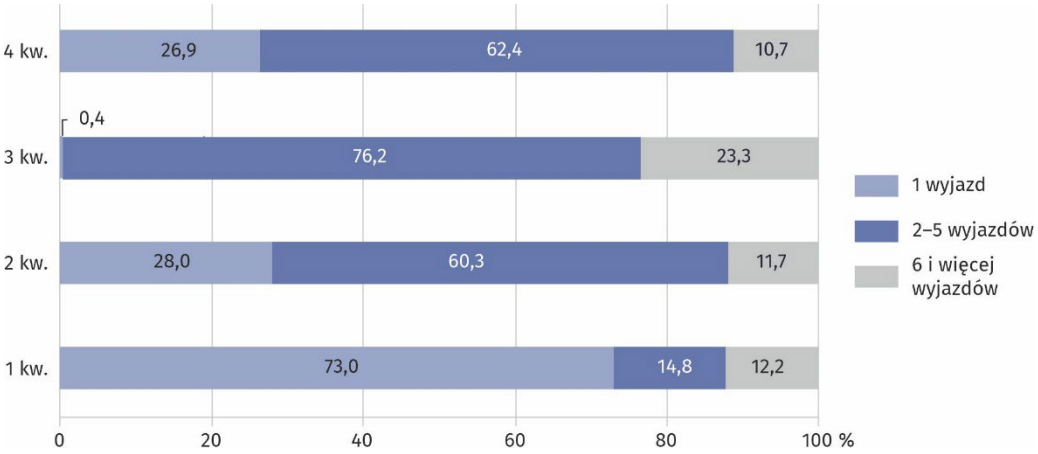
Wykres 5. Struktura cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według częstotliwości przekraczania granicy w 2024 r.

Spośród mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-białoruską (łącznie z przekroczeniami granicy na 1 dzień) w 2, 3 oraz 4 kwartale 2024 r. zdecydowana większość odbyła 2–5 wyjazdów w kwartale. Najwyższy odsetek takich osób odnotowano w 3 kwartale (76,2%). Odmiennie kształtowała się struktura Polaków przekraczających tę granicę w 1 kwartale omawianego roku. Dominowały wśród nich osoby, które uczestniczyły tylko w 1 wyjeździe (73,0%).

Mieszkańcy Polski najczęściej przekraczali granicę polsko-białoruską 2–5 razy w kwartale

Wykres 6. Struktura Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski według liczby wyjazdów w kwartale w 2024 r.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2024 r. wyniosła 795,9 mln zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez Polaków ukształtowały się na poziomie 16,3 mln zł. W odniesieniu do 2023 r. wydatki cudzoziemców spadły o 12,5%, a Polaków zmniejszyły się o 3,6%. W omawianym roku cudzoziemcy najwyższe wydatki ponieśli w 2 kwartale i wyniosły one 234,0 mln zł, najniższe zaś w 4 kwartale – 165,2 mln zł. Polacy w 2024 r. na zakupy za granicą wydali najwięcej w 1 kwartale – 4,4 mln zł, a najmniej w 4 kwartale – 3,6 mln zł.

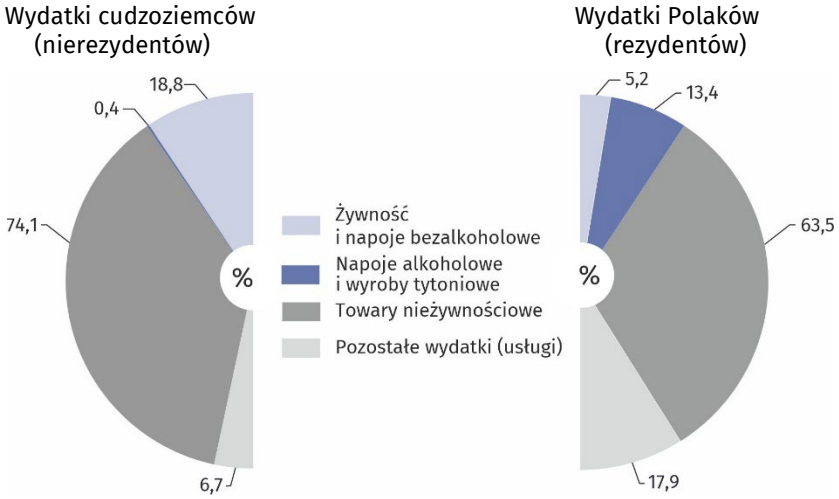
Wydatki poniesione przez cudzoziemców na zakup towarów i usług w Polsce oraz wydatki Polaków za granicą były niższe niż w 2023 r.

W 2024 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską największe środki przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych. Ich wartość wyniosła 590,1 mln zł, co stanowiło 74,1% ogółu wydatków cudzoziemców w Polsce. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się one o 15,5%. Na żywność i napoje bezalkoholowe cudzoziemcy wydali 149,8 mln zł, co stanowiło 18,8% ogólnej kwoty ich wydatków w Polsce. Na napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczyli 3,0 mln zł (0,4%). W stosunku do poprzedniego roku wydatki na pierwszą z wyżej wymienionych grup towarów spadły o 2,8%, a na drugą – o 3,2%. Na usługi cudzoziemcy przeznaczyli 53,0 mln zł, tj. 6,7% wszystkich wydatków poniesionych w Polsce.

W strukturze wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą dominowały środki przeznaczone na zakup towarów nieżywnościowych

W 2024 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wartość środków wydanych na ten cel zmniejszyła się o 0,7%.

Wykres 7. Struktura wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) i za granicą przez Polaków (rezydentów) przekraczających granicę polsko-białoruską na terenie Polski w 2024 r.

Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w omawianym roku na zakup towarów nieżywnościowych wydali 10,4 mln zł, co stanowiło 63,5% ogółu ich wydatków. W porównaniu z 2023 r. oznacza to spadek o 2,8%. Na zakup napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych Polacy przeznaczyli 2,2 mln zł, tj. o 8,3% mniej niż rok wcześniej. Stanowiło to 13,4% wszystkich wydatków Polaków za granicą. Na zakup towarów żywnościowych i napojów bezalkoholowych Polacy przeznaczyli 0,8 mln zł (5,2% ogółu wydatków), czyli o 11,1% mniej niż w roku poprzednim. Na usługi Polacy przekraczający granicę polsko-białoruską w 2024 r. (podobnie jak przed rokiem) wydali 2,9 mln zł, czyli 17,9% ogólnej wartości środków wydatkowanych za granicą.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w odległości do 50 km od granicy

W 2024 r. cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-białoruską najwięcej środków pieniężnych wydali na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki na tym obszarze wyniosły 388,5 mln zł, co stanowiło 48,8% ich ogólnej kwoty. Były one o 32,1% niższe w stosunku do zanotowanych w poprzednim roku. Zdecydowana większość tych środków, tj. 301,0 mln zł (37,8% ogółu), była wydatkowana w odległości 31–50 km od granicy. Mniejsze wydatki poniesiono w odległości powyżej 100 km od granicy. Ich wartość osiągnęła poziom 257,0 mln zł (o 32,1% wyższy niż w 2023 r.), co stanowiło 32,3% ogólnej kwoty przeznaczonej na zakupy przez cudzoziemców. Najmniejsze wydatki cudzoziemców odnotowano w pasie 51–100 km od granicy. Wyniosły one 150,4 mln zł (tj. 18,9% ogółu) i były o 5,5% wyższe niż w roku poprzednim.

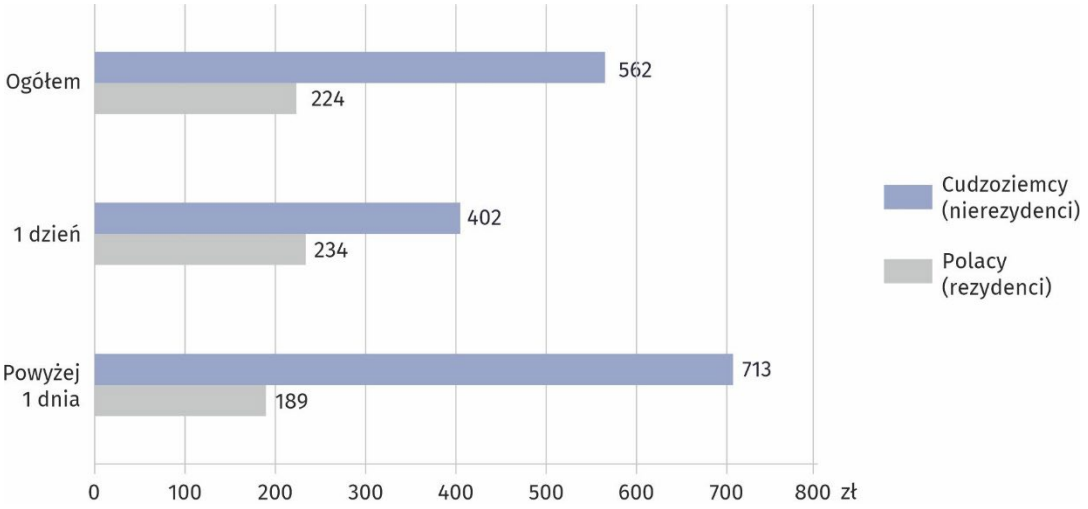
W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyły się zarówno średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca, jak i Polaka przekraczającego granicę polsko-białoruską

W analizowanym roku Polacy, podobnie jak cudzoziemcy, największe wydatki na zakup towarów i usług ponieśli w pasie do 50 km od granicy. Ukształtowały się one poziomie 10,8 mln zł, co stanowiło 65,9% ogółu ich wydatków. Były one o 0,9% niższe w stosunku do zanotowanych w roku poprzednim. Znaczna część tej kwoty (9,6 mln zł, tj. 58,6% ogółu) wydatkowana została w pasie do 30 km od granicy. Zakupów o mniejszej wartości Polacy dokonali w odległości 51–100 km (1,2 mln zł, tj. 7,3%) oraz powyżej 100 km od granicy (4,4 mln zł, tj. 26,9%).

Średnie wydatki przypadające na 1 osobę poniesione w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-białoruską w 2024 r. ukształtowały się na poziomie 562 zł i były o 10,2% niższe w porównaniu z zanotowanymi rok wcześniej. Średnie wydatki poniesione za granicą przez Polaków wyniosły 224 zł, czyli o 2,2% mniej niż w 2023 r. W przypadku cudzoziemców najwyższe przeciętne wydatki na 1 osobę (645 zł) odnotowano w 2 kwartale, natomiast najniższe (486 zł) w 4 kwartale 2024 r. W przypadku Polaków były to odpowiednio 1 kwartał (237 zł) oraz 3 kwartał (213 zł) omawianego roku.

W 2024 r. przeciętne wydatki przypadające na jednego cudzoziemca, którego czas pobytu nie przekraczał 1 dnia, ukształtowały się na poziomie 402 zł. Dla osób deklarujących dłuższy pobyt średnie wydatki były wyższe i wyniosły 713 zł. W przypadku Polaków wydatki te osiągnęły odpowiednio wartość 234 zł i 189 zł.

Wykres 8. Średnie wydatki poniesione przez jednego cudzoziemca (nierezydenta) w Polsce oraz jednego Polaka (rezydenta) za granicą według czasu pobytu w 2024 r.

Osoby przebywające za granicą dłużej niż 1 dzień ponosiły znacznie wyższe wydatki na usługi w porównaniu z wyjeżdzającymi za granicę na 1 dzień. Przeciętne wydatki na ten cel w przypadku wyjazdów z noclegami stanowiły 8,3% średnich wydatków przypadających na jednego cudzoziemca oraz 71,4% średnich wydatków przypadających na jednego Polaka, podczas gdy dla przekraczających granicę na 1 dzień ukształtowały się odpowiednio na poziomie 3,5% i 5,1%.

Uwaga

Opracowanie powstało na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej" oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach". Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące tych badań znajdują się w zeszycie metodologicznym dostępnym na stronie Głównego Urzędu Statystycznego:
http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/zeszyty-metodologiczne/badania-podrozy-rezydentow-oraz-przyjazdow-nierezydentow-do-polski,1,1.html

Dane o ruchu granicznym pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe i kolejowe). Dotyczą one liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy tę granicę przekracza.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem".

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS", a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS".

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Białymstoku

Dyrektor Ewa Kamińska-Gawryluk
Tel: 85 749 77 15

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 85 749 77 45, 85 749 77 88

bialystok.stat.gov.pl
@Bialystok_STAT
@UrzadStatystycznywBialymstoku

Powiązane opracowania

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2024 r.

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Cudzoziemcy

Nierezydenci

Przejście graniczne

Rezydenci

Ruch graniczny osobowy